

به نام خداوند جان و خرد

تاریخ مبلمان ایران

نگاهی به پیدایش مبلمان ایران از دوران عیلام تا قرن ۲۰

(تاریخ هنر ایران)

تألیف : عاطفه رفیع

یاسر عرب

سرشناسه : رفیعی، عاطفه. ۱۳۶۵-

عنوان و نام پدید آورنده : تاریخ مبلمان ایران : تاریخ هنر ایران / مؤلف عاطفه رفیعی. یاسر عرب

مشخصات نشر : فخرآکیا، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری : ۱۲۸ صص مصور

شابک : ۹۷۸۹۶۴۵۸۹۳۵۹۸

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

عنوان دیگر : تاریخ هنر ایران از دوران باستان تا قرن ۲۰

موضوع : مبلمان—ایران—تاریخ

موضوع : furniture—Iran—History

موضوع : مبلمان—ایران—طراحی—تاریخ

موضوع : Furniture Industry and trade—Iran—history

شناسه افزوده : یاسر، عرب

رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ ۲۲ ت ۷ ر / ۸۸۰ ts

رده بندی دیویی : ۶۸۴/۱۰۰۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۵۴۱۰۹۴۶

انتشارات فخرآکیا. تهران - میدان انقلاب - خیابان فخر رازی - روبروی سازمان غذا و دارو - بن

بست ذکاء - پست ۳۰۱۳ - تلفن ۶۶۴۶۴۷۹۸-۶۶۴۹۷۸۷۳۴

عنوان کتاب : تاریخ مبلمان ایران

(نگاهی پیشینه تاریخ مبلمان ایران تا عیلام تا قرن ۲۰)

نالیف : عاطفه رفیعی - یاسر عرب

ناظر چاپ : پارسا رستگاری

صفحه آرا و چاپ : تراب

طرح جلد : عاطفه رفیعی

ناشر : فخرآکیا

شمارگان : ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۷

بهاء : ۳۲۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۵۸۹۳-۵۹-۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ و هرگونه برداشت از این اثر بدون اجازه ناشر ممنوع است.

مقدمه ای بر کتاب.

فصل اول: آشنایی با مبلمان جهان و سبک های مبلمان	صفحه
مقدمه فصل اول.....	۸
نگاهی به تاریخچه مبلمان در جهان.....	۹
مبلمان مصر باستان.....	۱۳
مبلمان یونان باستان.....	۱۶
مبلمان روم باستان.....	۱۷
مبلمان کنون و بستی.....	۱۸
مبلمان دوره گوتیک.....	۲۱
مبلمان دوره رنسانس.....	۲۲
مبلمان دوره باروک.....	۲۶
مبلمان دوره رنوکو.....	۲۸
مبلمان دوره نئوکلاسیک.....	۳۰
فصل دوم: مبلمان در ایران	
مقدمه.....	۳۶
مبلمان دوره عیلام.....	۳۶
مبلمان دوره هخامنشیان.....	۴۱
مبلمان دوره پارتیان.....	۴۴
دوره ساسانیان.....	۴۶
اوایل دوره اسلام تا سلجوقیان.....	۴۹
دوره تیموریان.....	۵۴
دوره صفوی.....	۵۹
مبلمان موزه ملی ملک.....	۶۹
دوره قاجار.....	۷۳
تخت طاووس.....	۸۳
تخت مرمر.....	۸۶
مجموعه کاروانسرای شاه عباس (هتل عباسی).....	۸۹
سخن پایانی.....	۹۲
فهرست منابع.....	۹۴
پیوست.....	۹۷

طراحی و ساخت مبلمان از دیرباز مورد توجه بشر بوده و ساکنان فلات ایران نیز اهتمام ویژه ای در استفاده از این نوع مصنوعات هنری از خود نشان داده اند. دکوراسیون داخلی و مبلمان در ایران دارای سبقه ای طولانی و قابل توجه بوده و این مسئله به روشنی بیانگر جایگاه پررنگ این شاخه هنر و صنعت در تاریخ ایران است. از این رو آشنایی با سیر تحول و شکل گیری چیدمان در هنر ایران هم از منظر هنری و هم تاریخی اهمیت می یابد. در این میان چوب و تزیینات چوبی به جهت در دسترس بودن در اقلیم های مختلف ایران همیشه مورد توجه هنرمندان و صنعتگران بوده و هست. تزیینات چوبی مبلمان (شامل صندلی - میز - میز - جلوه گاه هنرهای مختلف همچون (معرق - منبت - خاتم و ...) در دوره های مختلف بوده است که البته به دلیل ماهیت آسیب پذیر چوب اکثر آثار چوبی از بین رفته اند و متأسفانه نمونه های بسیار کمی از آثار گذشتگان در دست است.

این کتاب حاوی اطلاعات و تصاویری در خصوص تاریخ مبلمان در ایران و مختصری از مبلمان تمدن های کهن از جمله مصر و یونان و روم است. نخستین و شاید مهم ترین هدف از تهیه این کتاب به بخش تئوری رساله نهایی رشته صنایع دستی در مقطع کارشناسی بوده است. گردآوری اطلاعات اولیه، سبک های مبلمان و تاریخچه مبلمان ایران از دوران عیلام تا قاجار برای علاقه مندان این شاخه از هنر بوده است. کتاب شامل دو فصل است که در فصل اول بحث تاریخچه مبلمان در جهان و برخی سبک های رایج در مبلمان جهان و ارائه تصاویر این سبک ها و در فصل دوم به شناخت تاریخچه مبلمان ایران پرداخته شده است. به علت عدم وجود منبع فارسی در زمان انجام پژوهش، به ترجمه ای از کتاب پوپ، از بخش مبلمان در ایران پرداخته شد. کتاب مذکور به زبان فرانسوی است (ترجمه بخش مبلمان کتاب پوپ در سال ۸۶ و قبل از انتشار مجموعه کامل سیری در هنر ایران به زبان فارسی انجام گرفت) و هر هم طالب عنوان شده در آن به عنوان یکی از مهمترین مراجع قابل استناد جهت مطالعه و بررسی مبلمان ایران شناخته می شود. در این بخش تاریخچه مبلمان از دوره ی عیلام به بعد مورد بررسی قرار گرفته است. همان طور که اشاره شد به علت ماهیت آسیب پذیری چوب اغلب آثار دوران گذشته از بین رفته اند. از این روی ناگزیر به تصاویر مینیاتور ها - حکاکی ها و توصیفات سیاحانی که در دوره های مختلف از ایران بازدید کرده اند رجوع کرده ایم. در ادامه به مبلمان دوره ی صفوی، تخته های به کار رفته در مینیاتورهای این دوره و به عنوان قاجار و آثار شاخص این دوره نظیر تخت طاووس و تخت مرمر آثار موزه ملک اشاره شده است.

در نهایت تلاش بر این بوده که کتاب به نیازهای علاقه مندان به حوزه طراحی داخلی، به ویژه دانشجویان رشته های هنر و معماری پاسخ دهد و مقدمات اولیه مورد نیاز جهت ورود تخصصی تر به این حوزه را فراهم آورد.